

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** **UREDBA (EZ) br. 1069/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**
od 21. listopada 2009.

o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla)

(SL L 300, 14.11.2009., str. 1.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2010/63/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010.	L 276	33	20.10.2010.
► <u>M2</u>	Uredba Vijeća (EU) br. 1385/2013 od 17. prosinca 2013.	L 354	86	28.12.2013.
► <u>M3</u>	Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017.	L 95	1	7.4.2017.
► <u>M4</u>	Uredba (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019.	L 170	1	25.6.2019.

Koju je ispravio:

- **C1** Ispravak, SL L 137, 24.5.2017, str. 40 (2017/625)

**UREDBA (EZ) br. 1069/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA**

od 21. listopada 2009.

o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla)

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Zajedničke odredbe

Odjeljak 1.

Predmet, područje primjene i definicije

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila u vezi s javnim zdravljem i zdravstvena pravila za životinje za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode kako bi se spriječili i smanjili rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani s tim proizvodima, a posebno s ciljem zaštite sigurnosti prehrambenog lanca i lanca hrane za životinje.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na:
 - (a) nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice; i
 - (b) sljedeće proizvode koji su, sukladno nepromjenjivoj odluci subjekta, namijenjeni za svrhe različite od prehrane ljudi:
 - i. proizvode životinjskog podrijetla koji mogu biti namijenjeni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;
 - ii. sirovine za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:
 - (a) čitava tijela ili dijelove tijela divljih životinja, osim divljači, za koje se ne sumnja da su zaražene bolešću koja se može prenijeti na ljude ili životinje, osim akvatičnih životinja ulovljenih u komercijalne svrhe.
 - (b) čitava tijela ili dijelove tijela divljači koji nisu sakupljeni nakon usmrćivanja u skladu s dobrom lovačkom praksom, ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 853/2004;

▼B

- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od divljači i mesa divljači iz članka 1. stavka 3. točke (e) Uredbe (EZ) br. 853/2004;
- (d) jajne stanice, zametke i sjeme koji su namijenjeni za rasplod;
- (e) sirovo mlijeko, kolostrum i od njih dobivene proizvode, koji su dobiveni, čuvaju se, odlažu ili koriste na gospodarstvu podrijetla;
- (f) oklope rakova s kojih su uklonjeni meko tkivo i meso;
- (g) ugostiteljski otpad, osim ako:
 - i. potječe iz prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu;
 - ii. je namijenjen prehrani životinja;
 - iii. je namijenjen za preradu sterilizacijom pod tlakom ili za preradu metodama iz točke (b) prvoga podstavka stavka 1. članka 15., ili za pretvorbu u bioplin ili za kompostiranje;
- (h) ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo zajednice o zaštiti okoliša, materijal s plovila koja ispunjavaju odredbe uredbi (EZ) br. 852/2004 i (EZ) br. 853/2004, koji je nastao tijekom njihovih ribolovnih aktivnosti i koji se odlaže na moru, osim materijala koji je nastao na brodu evisceracijom riba koje pokazuju znakove bolesti, uključujući nametnike, koje se mogu prenijeti na ljude;
- (i) sirovu hranu za kućne ljubimce iz maloprodajnih trgovina, u kojima se rasijecanje i skladištenje obavljaju isključivo za opskrbu krajnjeg potrošača na licu mjesta;
- (j) sirovu hranu za kućne ljubimce dobivenu od životinja koje su zaklane na gospodarstvu podrijetla za privatnu potrošnju u domaćinstvu; i
- (k) izmet i mokraću, osim stajnskoga gnoja i nemineraliziranoga guana.

3. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje veterinarsko zakonodavstvo Zajednice čiji je cilj kontrola i iskorjenjivanje bolesti životinja.

*Članak 3.***Definicije**

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nusproizvodi životinjskog podrijetla” znači čitava tijela ili dijelovi tijela životinja, proizvodi životinjskog podrijetla ili drugi proizvodi dobiveni od životinja, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, zametke i sjeme;
2. „dobiveni proizvodi” znači proizvodi dobiveni putem jedne ili više obrada, pretvorbi ili faza prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla;
3. „proizvodi životinjskog podrijetla” znači proizvodi životinjskog podrijetla kako su određeni u točki 8.1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 853/2004;

▼ B

4. „trup” znači trup kako je određeno u točki 1.9. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 853/2004;
5. „životinja” znači životinja kralježnjak ili beskralježnjak;
6. „životinja iz uzgoja” znači:
 - (a) bilo koja životinja koju drži, tovi ili uzgaja čovjek te koja se koristi za proizvodnju hrane, vune, krzna, perja, kože ili bilo kojeg drugog proizvoda koji se dobiva od životinja, ili za druge poljoprivredne namjene;
 - (b) kopitare;
7. „divlja životinja” znači bilo koja životinja koju ne uzgaja čovjek;
8. „kućni ljubimac” znači bilo koja životinju vrste o kojoj se obično brine i koju drži čovjek za namjene različite od prehrane i poljoprivrednih namjena;
9. „akvatične životinje” znači akvatične životinje kako su određene u članku 3. stavku 1. točki (e) Direktive 2006/88/EZ;

▼ M3

10. „nadležno tijelo” znači nadležna tijela kako su definirana u članku 3. točki 3. Uredbe ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;

▼ B

11. „subjekt” znači fizička ili pravna osobe koja u stvarnosti postupa s nusproizvodom životinjskog podrijetla ili prerađenim proizvodom, uključujući prijevoznike, trgovce i korisnike;
12. „korisnik” znači fizička ili pravna osoba koja koristi nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode za posebnu prehranu životinja, istraživanje ili za druge posebne namjene;
13. „objekt” ili „pogon” znači bilo koje mjesto na kojemu se odvija bila koja radnja koja uključuje postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, osim ribarskog plovila;
14. „stavljanje na tržište” znači bilo koja radnja čija je svrha prodaja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda trećoj stranci u Zajednici ili bilo koji drugi plaćeni ili besplatni oblik opskrbe treće stranke, ili skladištenje s ciljem opskrbe odnosno treće stranke;

▼ M3

15. „provoz” znači provoz kako je definiran u članku 3. točki 44. Uredbe ►**C1** (EU) 2017/625 ◀;

⁽¹⁾ Uredba ►**C1** (EU) 2017/625 ◀ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (►**C1** SL L 95, 7.4.2017., str. 1 ◀).

▼B

16. „izvoz” znači promet iz Zajednice u treću zemlju;
17. „transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE)” znači sve transmisivne spongiformne encefalopatije kako su određene u članku 3. stavku 1. točki (a) Uredbe (EZ) br. 999/2001;
18. „specificirani rizični materijal” znači specificirani rizični materijal kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (g) Uredbe (EZ) br. 999/2001;
19. „sterilizacija pod tlakom” znači prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla nakon smanjenja čestica do veličine od 50 mm na temperaturu u središtu veću od 133 °C tijekom najmanje 20 minuta bez prekida pri apsolutnom tlaku od najmanje 3 bara;
20. „stajski gnoj” znači izmet i/ili mokraća životinja iz uzgoja osim ribe iz uzgoja, sa steljom ili bez stelje;
21. „odobreno odlagalište” znači odlagalište za koje je izdana dozvola u skladu s Direktivom 1999/31/EZ;
22. „organsko gnojivo” i „poboljšivači tla” znači materijali životinjskog podrijetla koji se koriste za održavanje ili unapređivanje hranjivosti, fizičkih i kemijskih svojstava te biološke aktivnosti tala za bilje, samostalno ili zajedno; mogu uključivati stajski gnoj, nemineralizirani guano, sadržaj probavnog trakta, kompost i ostatke probave;
23. „udaljeno područje” znači područje u kojemu je životinjska populacija toliko mala, a objekti ili pogoni za odlaganje toliko su udaljeni da bi organizacija potrebna za sakupljanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla bila neprihvatljivo teška u odnosu na odlaganje na licu mjesta;
24. „hrana” ili „prehrambeni proizvod” znači hrana ili prehrambeni proizvod kako je određeno u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
25. „hrana za životinje” ili „krma” znači hrana za životinje ili krma kako je određeno u članku 3. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
26. „mulj iz centrifuge ili separatora” znači materijal sakupljen kao nusproizvod nakon pročišćivanja sirovog mlijeka i odvajanja obranog mlijeka i vrhnja iz sirovog mlijeka;
27. „otpad” znači otpad kako je određeno u točki 1. članka 3. Direktive 2008/98/EZ.

O d j e l j a k 2 .**O b v e z e***Članak 4.***Polazište u proizvodnom lancu i obveze**

1. Odmah nakon što subjekti proizvedu nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode u okviru ove Uredbe, moraju ih označiti i osigurati da se s njima postupi u skladu s ovom Uredbom (polazište).

▼B

2. Subjekt mora osigurati da u svim fazama sakupljanja, prijevoza, postupanja, obrade, pretvorbe, prerade, skladištenja, stavljanja na tržište, distribucije, uporabe i odlaganja u objektima pod njihovom kontrolom nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na njihove djelatnosti.

3. Države članice moraju nadzirati i provjeravati da subjekti ispunjavaju odnosne zahtjeve ove Uredbe duž čitavoga lanca nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, kako je navedeno u stavku 2. U tu svrhu one dužne održavati sustav službenih kontrola u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice.

4. Države članice moraju osigurati uspostavu primjerenog sustava na vlastitom državnom području kojim se osiguravaju:

(a) sakupljanje, označivanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla bez nepotrebnih odlaganja; i

(b) obrada, uporaba ili odlaganjem nusproizvoda životinjskog podrijetla u skladu s ovom Uredbom.

5. Države članice mogu ispuniti svoje obveze iz stavka 4. u suradnji s drugim državama članicama ili trećim zemljama.

*Članak 5.***Krajnja točka u proizvodnom lancu**

1. Za dobivene proizvode iz članka 33. koji su dostigli fazu proizvodnje uređenu zakonodavstvom Zajednice iz tog članka, smatra se da su dostigli krajnju točku proizvodnog lanca nakon koje se na njih više ne primjenjuju zahtjevi ove Uredbe.

Te je dobivene proizvode moguće naknadno staviti na tržište bez ograničenja na temelju ove Uredbe te one više ne podliježu službenoj kontroli u skladu s ovom Uredbom.

Krajnju je točku proizvodnog lanca moguće izmijeniti:

(a) za proizvode iz članka 33. točaka (a) do (d) u slučaju rizika za zdravlje životinja;

(b) za proizvode iz članka 33. točaka (e) i (f) u slučaju rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja.

Te mjere, kojima se izmjenjuju elementi koji nisu ključni ove Uredbe, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 6.

▼M4

2. Za dobivene proizvode iz Članaka 32., 35. i 36. koji više ne predstavljaju značajni rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja moguće je utvrditi krajnju točku u proizvodnom lancu nakon koje se na njih više ne primjenjuju zahtjevi ove Uredbe.

Te je dobivene proizvode moguće naknadno staviti na tržište bez ograničenja iz ove Uredbe te oni više ne podliježu službenoj kontroli u skladu s ovom Uredbom.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 51.a kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem krajnje točke u proizvodnom lancu nakon koje se na dobivene proizvode iz ovog stavka više ne primjenjuju zahtjevi ove Uredbe.

3. U slučaju rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja, na dobivene proizvode iz Članaka 32., 33. i 36. ove Uredbe primjenjuju se *mutatis mutandis* članci 53. i 54. Uredbe (EZ) br. 178/2002 u pogledu hitnih zdravstvenih mjera.

4. U roku od šest mjeseci nakon 15. srpnja 2019. Komisija pokreće prvu procjenu dobivenih proizvoda iz članka 32. koji se već uvelike upotrebljavaju u Uniji kao organska gnojiva i poboljšivači tla. Tom se procjenom obuhvaćaju barem sljedeći proizvodi: mesno brašno, koštano brašno, mesno-koštano brašno, životinjska krv, hidrolizirane bjelančevine 3. kategorije materijala, prerađeno stajsko gnojivo, kompost, ostaci bioplina iz digestije, brašno od perja, glicerol i ostali proizvodi od materijala 2. ili 3. kategorije dobiveni proizvodnjom biodizela i goriva iz obnovljivih izvora, kao i hrana za kućne ljubimce i žvakalice za pse koji su odbijeni iz komercijalnih razloga ili zbog tehničkih nedostataka, kože, papci i rogovi, guano šišmiša i ptica, vuna i dlaka, perje i paperje te svinjske čekinje. Ako se u procjeni zaključi da ti dobiveni proizvodi više ne predstavljaju znatan rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja, Komisija bez odgode određuje krajnju točku u proizvodnom lancu na temelju stavka 2. ovog članka te ni u kojem slučaju kasnije od šest mjeseci nakon dovršetka procjene.

▼B

Odjeljak 3.

Ograničenja u pogledu zdravlja životinja*Članak 6.***Opća ograničenja u pogledu zdravlja životinja**

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi dobiveni od prihvatljivih vrsta ne smiju se otpremati s gospodarstava, iz objekata, pogona ili područja na koje se primjenjuju ograničenja:

- (a) u skladu s veterinarskim zakonodavstvom Zajednice; ili
- (b) zbog prisutnosti ozbiljne prenosive bolesti:
 - i. navedene na popisu iz Priloga I. Direktivi 92/119/EZ; ili
 - ii. utvrđene u skladu s drugim podstavkom.

▼B

Mjere iz točke (b) podtočke ii. prvoga podstavka, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi otpremaju u uvjetima čiji je cilj sprečavanje širenja bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 5.

Odjeljak 4.

Kategorizacija

Članak 7.

Kategorizacija nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla svrstavaju se u posebne kategorije koje odražavaju stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja povezan s tim nusproizvodima životinjskog podrijetla, i to u skladu s popisima utvrđenih člancima 8., 9. i 10.

2. Na dobivene proizvode primjenjuju se pravila za posebnu kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla od kojih su dobivene, osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom ili mjerama za provedbu ove Uredbe u kojima mogu biti navedeni uvjeti u kojima se na dobivene proizvode ne primjenjuju pravila koje donosi Komisija.

3. Članke 8., 9. i 10. moguće je izmijeniti kako bi se uzeo u obzir znanstveni napredak u pogledu ocjenjivanja stupnja rizika, pod uvjetom da je taj napredak moguće utvrditi na temelju ocjene rizika koju je izvršila odgovarajuća znanstvena ustanova. Međutim, ni jedan nusproizvod životinjskog podrijetla iz tih članaka nije moguće ukloniti s tih popisa, nego je moguće samo unijeti promjene kategorizacije ili dopuniti popise.

4. Mjere iz stavaka 2. i 3., namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe, između ostalog njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 8.

Materijal kategorije 1.

Materijal kategorije 1. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) čitava tijela ili sve dijelove tijela, uključujući kožu, sljedećih životinja:
 - i. životinja za koje se sumnja da su zaražene TSE-om u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001 ili kod kojih je prisutnost TSE-a službeno potvrđena;

▼B

- ii. životinja ubijenih u okviru mjera iskorjenjivanja TSE-a;
- iii. životinja različitih od životinja iz uzgoja i divljih životinja, uključujući kućne ljubimce, životinje u zoološkim vrtovima i cirkuske životinje;

▼M1

- iv. životinja koje se koriste u postupku ili postupcima utvrđenima u članku 3. Direktive 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe ⁽¹⁾, u slučajevima kada nadležno tijelo odluči da takve životinje ili bilo koji dio njihova tijela zbog navedenog postupka ili navedenih postupaka predstavljaju opasan rizik po zdravlje ljudi ili drugih životinja, ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 1831/2003;

▼B

- v. divljih životinja ako se sumnja da su zaražene bolestima koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (b) sljedeći materijal:
- i. specificirani rizični materijal;
 - ii. čitava tijela ili dijelove tijela uginulih životinja koji u trenutku odlaganja sadrže specificirani rizični materijal;
- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od životinja koje su bile predmet nezakonite uporabe tvari, kako je određeno u članku 1. stavku 2. točki (d) Direktive 96/22/EZ ili članku 2. točki (b) Direktive 96/23/EZ;
- (d) nusproizvode životinjskog podrijetla koji sadrže ostatke drugih tvari i onečišćivača okoliša navedene u skupini B(3) Priloga I. Direktivi 96/23/EZ, ako količine tih ostataka premašuju dopuštene količine utvrđene zakonodavstvom Zajednice ili, ako ono ne postoji, nacionalnim zakonodavstvom;
- (e) nusproizvode životinjskog podrijetla sakupljene tijekom pročišćivanja otpadnih voda, što je propisano provedbenim pravilima donesenima u točki (c) prvog stavka članka 27.:
- i. iz objekata ili pogona u kojima se prerađuje materijal kategorije 1.; ili
 - ii. iz drugih objekata ili pogona u kojima se odlaže specificirani rizični materijal;
- (f) ugostiteljski otpad s prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu;
- (g) mješavine materijala kategorije 1. s materijalom kategorije 2. ili kategorije 3., ili s objema kategorijama.

*Članak 9.***Materijal kategorije 2.**

Materijal kategorije 2. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) stajski gnoj, nemineralizirani guano i sadržaj probavnog trakta;
- (b) nusproizvode životinjskog podrijetla sakupljene tijekom pročišćivanja otpadnih voda, što je propisano provedbenim pravilima donesenima u točki (c) prvog stavka članka 27.:

⁽¹⁾ SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

▼B

- i. iz objekata ili pogona u kojima se prerađuje materijal kategorije 2.; ili
 - ii. iz klaonica, osim onih iz članka 8. točke (e);
- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla koji sadrže ostatke odobrenih tvari ili onečišćivača u količinama koje premašuju dopuštene količine iz članka 15. stavka 3. Direktive 96/23/EZ;
- (d) proizvode životinjskog podrijetla koji su ocijenjeni kao neprimjereni za prehranu ljudi zbog prisutnosti stranih tijela u tim proizvodima;
- (e) proizvode životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1., koji su:
- i. uvezeni ili uneseni iz treće zemlje i nisu u skladu s veterinarskim zakonodavstvom Zajednice za uvoz ili unošenje u Zajednicu, osim ako je zakonodavstvom Zajednice dopušten njihov uvoz ili unošenje uz posebna ograničenja ili uz uvjet povrata tih proizvoda u treću zemlju; ili
 - ii. otpremljeni u drugu državu članicu i nisu sukladni sa zahtjevima koji su utvrđeni ili odobreni zakonodavstvom Zajednice, osim ako se vrate uz odobrenje nadležnog tijela države članice podrijetla;
- (f) životinje i dijelove životinja, osim onih iz članka 8. ili članka 10.,
- i. koje su uginule i nisu bile zaklane ili ubijene prehrani ljudi, uključujući životinje ubijene radi kontrole bolesti;
 - ii. fetuse;
 - iii. jajne stanice, zametke i sjeme koji nisu predodređeni za rasplod;
i
 - iv. uginulu perad u jajetu;
- (g) mješavine materijala kategorije 2. s materijalom kategorije 3.;
- (h) nusproizvode životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1. ili materijala kategorije 3.

*Članak 10.***Materijal kategorije 3.**

Materijal kategorije 3. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) trupove i dijelove zaklanih životinja ili, u slučaju divljači, trupove ili dijelove trupa ubijenih životinja, a koji su primjereni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga;
- (b) trupove i sljedeće dijelove koji potječu od životinja koje su zaklane u klaonici i na temelju ante-mortem pregleda ocijenjene su prikladnima za klanje za prehranu ljudi, ili tijela i sljedeće dijelove divljači ubijene za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;

▼B

- i. trupove i dijelove životinja koji su ocijenjeni neprimjerenima za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali koji nisu pokazivali nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
 - ii. glave peradi;
 - iii. kože, uključujući obreske i slične otpatke, rogove i papke, uključujući članke prstiju, karpalne i metakarpalne kosti, tarzalne i metatarzalne kosti:
 - životinja osim preživača za koje je potrebno testiranje na TSE, i
 - preživača koji su testirani s negativnim rezultatom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 999/2001;
 - iv. svinjske čekinje;
 - v. perje;
- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od peradi i lagomorfa koji su zaklani na gospodarstvu, kako je navedeno u članku 1. stavku 3. točki (d) Uredbe (EZ) br. 853/2004, a koji nisu pokazivali nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (d) krv životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se putem krvi mogu prenijeti na ljude ili životinje, dobivena od sljedećih životinja koje su zaklane u klaonici nakon što su na temelju ante-mortem pregleda ocijenjene prikladnima za klanje za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice:
- i. životinja osim preživača za koje je potrebno testiranje na TSE, i
 - ii. preživača koji su testirani s negativnim rezultatom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 999/2001;
- (e) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene proizvodnjom proizvoda namijenjenih prehrani ljudi, uključujući odmašćene kosti, čvarke i mulj iz centrifuge ili separatora prilikom prerade mlijeka;
- (f) proizvode životinjskog podrijetla ili hranu koja sadrži proizvode životinjskog podrijetla koji više nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga ili zbog poteškoća tijekom proizvodnje ili pogreške na ambalaži, ili zbog prisutnosti drugih nedostataka koji ne predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja;
- (g) hranu za kućne ljubimce i hranu za životinje životinjskog podrijetla, ili hranu za životinje koja sadrži nusproizvode životinjskog podrijetla, koja više nije namijenjena prehrani životinja iz komercijalnih razloga ili zbog poteškoća tijekom proizvodnje ili pogreške na ambalaži, ili zbog prisutnosti drugih nedostataka koji ne predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja;

▼B

- (h) krv, placentu, vunu, perje, dlaku, rogove, obreske kopita i sirovo mlijeko koje potječe od živih životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (i) akvatične životinje i dijelove tih životinja, osim morskih sisavaca, koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (j) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od akvatičnih životinja koje potječu iz objekata ili pogona koji proizvode za prehranu ljudi;
- (k) sljedeći materijal dobiven od životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje:
 - i. oklope rakova s mekim tkivom ili mesom;
 - ii. sljedeći materijal dobiven od kopnenih životinja:
 - nusproizvode iz valionica,
 - jaja,
 - nusproizvode jaja, uključujući ljuske,
 - iii. jednodnevne piliće ubijene zbog komercijalnih razloga;
- (l) akvatične i kopnene beskralježnjake, osim vrsta patogenih za ljude ili životinje;
- (m) životinje i dijelove životinja iz redova Rodentia i Lagomorpha, osim materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočaka iii., iv. i v. i materijala kategorije 2. iz članka 9. točaka (a) do (g);
- (n) kože, kopita, perje, vunu, rogove, dlaku i krzno koje potječe od uginulih životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu putem tih proizvoda prenijeti na ljude ili životinje, osim onih iz točke (b) ovog članka;
- (o) adipozno tkivo životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu putem toga materijala prenijeti na ljude ili životinje, a koje su zaklane u klaonici nakon što su na temelju *ante-mortem* pregleda ocijenjene prikladnima za klanje za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;

▼B

- (p) ugostiteljski otpad, osim onoga iz članka 8. točke (f).

*POGLAVLJE II.****Odlaganje i uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda***

Odjeljak 1.

Ograničenja uporabe*Članak 11.***Ograničenja uporabe**

1. Sljedeće su uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda zabranjene:

- (a) prehrana kopnenih životinja određene vrste, osim krznaša, prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela životinja iste vrste;
- (b) prehrana životinja iz uzgoja, osim krznaša, ugostiteljskim otpadom ili krmivom koje sadrži ugostiteljski otpad ili je dobiveno od njega;
- (c) prehrana životinja iz uzgoja travom, izravno putem ispaše ili košenom travom koja potječe s površina na kojima su upotrijebljena organska gnojiva ili poboljšivači tla, osim stajskog gnoja, osim ako se kosidba ili ispaša obavljaju nakon isteka karenције, kojime se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja i koje traje barem 21 dan; i
- (d) prehrana ribe iz uzgoja prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela ribe iz uzgoja iste vrste.

2. Moguće je donijeti mjere u vezi sa sljedećim:

- (a) pregledima i kontrolama koje je potrebno obaviti kako bi se osigurala provedba zabrana iz stavka 1., uključujući metode otkrivanja i ispitivanja kojima se utvrđuje prisutnost materijala podrijetlom od određenih vrsta i graničnih vrijednosti za zanemarive količine prerađenih životinjskih bjelančevina iz točaka (a) i (d) stavka 1., čija je prisutnost uzrokovana slučajnim i tehnološki neizbježnim onečišćenjem;
- (b) uvjetima prehrane krznaša prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela životinja iste vrste; i
- (c) uvjetima prehrane životinja iz uzgoja travom s površina na kojima su upotrijebljena organska gnojiva ili poboljšivači tla, a posebno izmjenom razdoblja počeka iz stavka 1. točke (c).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

▼B**Odjeljak 2.
Odlaganje i uporaba***Članak 12.***Odlaganje i uporaba materijala kategorije 1.**

Materijal kategorije 1.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtijeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem ako je materijal kategorije 1. otpad:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtijeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (c) u slučaju materijala kategorije 1. različitog od materijala iz članka 8. točke (a) podtočaka i. i ii., odlaže se preradom sterilizacijom pod tlakom, trajnim označivanjem dobivenog materijala i zakapanjem na odobrenom odlagalištu;
- (d) u slučaju materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (f), odlaže se zakapanjem na odobrenom odlagalištu;
- (e) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje; ili
- (f) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržište u skladu s tim člancima.

*Članak 13.***Odlaganje i uporaba materijala kategorije 2.**

Materijal kategorije 2.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtijeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem ako je materijal kategorije 2. otpad:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtijeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (c) odlaže se na odobreno odlagalište nakon prerade sterilizacijom pod tlakom i trajnim označivanjem dobivenog materijala;

▼B

- (d) koristi se za proizvodnju organskih gnojiva ili poboljšivača tla koji se stavljaju na tržište u skladu s člankom 32. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, prema potrebi, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (e) kompostira se ili pretvara u bioplin:
 - i. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom i trajnim označivanjem dobivenog materijala; ili
 - ii. u slučaju stajskoga gnoja, probavnog trakta i njegova sadržaja, mlijeka, proizvoda na temelju mlijeka, kolostruma, jaja i proizvoda od jaja za koje nadležno tijelo smatra da ne predstavljaju opasnost od širenja bilo koje ozbiljne prenosive bolesti, uz prethodnu obradu ili bez nje;
- (f) nanosi se na tlo bez prerade ako se radi o stajskom gnoju, sadržaju probavnoga trakta odvojenog od probavnoga trakta, mlijeku, proizvodima na temelju mlijeka i kolostrumu za koji nadležno tijelo smatra da ne predstavlja opasnost od širenja bilo koje ozbiljne prenosive bolesti;
- (g) u slučaju materijala dobivenog od akvatičnih životinja, silira se, kompostira ili pretvara u bioplin;
- (h) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje; ili
- (i) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržište u skladu s tim člancima.

*Članak 14.***Odlaganje i uporaba materijala kategorije 3.**

Materijal kategorije 3.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem, uz prethodnu preradu ili bez nje;
- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem, uz prethodnu preradu ili bez nje, ako je materijal kategorije 3. otpad;
- (c) odlaže se na odobreno odlagalište nakon prerade;
- (d) prerađuje se, osim ako je riječ o materijalu kategorije 3. koji se zbog razgradnje ili kvarenja toliko promijenio da predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja, i koristi se:
 - i. za proizvodnju hrane za životinje iz uzgoja, osim krznaša, koja se stavlja na tržište u skladu s člankom 31., osim u slučaju materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
 - ii. za proizvodnju hrane za krznaše koja se stavlja na tržište u skladu s člankom 36.;
 - iii. za proizvodnju hrane za kućne ljubimce koja se stavlja na tržište u skladu s člankom 35.; ili

▼B

- iv. za proizvodnju organskih gnojiva ili poboljšivača tla koji se stavljaju na tržište u skladu s člankom 32.;
- (e) koristi se za proizvodnju sirove hrane za kućne ljubimce koja se stavlja na tržište u skladu s člankom 35.;
- (f) kompostira se ili pretvara u bioplin;
- (g) u slučaju materijala dobivenog od akvatičnih životinja, silira se, kompostira ili pretvara u bioplin;
- (h) u slučaju oklopa od rakova, osim onih iz članka 2. stavka 2. točke (f), i ljuski od jaja, koristi se pod uvjetima koje utvrđuje nadležno tijelo kako bi se spriječila pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja;
- (i) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje;
- (j) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržište u skladu s tim člancima;
- (k) u slučaju ugostiteljskog otpada iz članka 10. točke (p), preraduje se sterilizacijom pod tlakom ili metodama prerade iz točke (b) prvoga podstavka stavka 1. članka 15. ili se kompostira ili pretvara u bioplin; ili
- (l) nanosi se na tlo bez prerade ako je riječ o sirovome mlijeku, kolostrumu i od njih dobivenim proizvodima za koje nadležno tijelo smatra da ne predstavljaju opasnost od širenja bilo koje bolesti koja se putem tih proizvoda može prenijeti na ljude ili životinje.

*Članak 15.***Provedbene mjere**

1. Mjere za provedbu ovog odjeljka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:
 - (a) posebnim uvjetima za postupanje i odlaganje (na brodu) materijala koji je nastao na brodu evisceracijom riba koje pokazuju znakove bolesti, uključujući nametnike, koje se mogu prenijeti na ljude;
 - (b) metodama prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla, osim sterilizacije pod tlakom, a posebno u vezi s parametrima koji se koriste za te metode prerade, posebno vremenom, temperaturom, tlakom i veličinom čestica;
 - (c) parametrima za pretvorbu nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući ugostiteljski otpad, u bioplin ili kompost;
 - (d) uvjetima za spaljivanje i suspaljivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;

▼B

- (e) uvjetima za izgaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;
- (f) uvjetima za stvaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i postupanje s njima iz članka 10. točke (c);
- (g) siliranjem materijala koji potječe od akvatičnih životinja;
- (h) trajnim označivanjem nusproizvoda životinjskog podrijetla;
- (i) nanošenjem na tlo određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla, organskih gnojiva i poboljšivača tla;
- (j) uporabom određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla u prehrani životinja iz uzgoja; i
- (k) stupnjem rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja povezanim s određenim materijalom koji se smatra neprihvatljivim u smislu članka 14. točke (d).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Do donošenja pravila iz:

- (a) točaka (c), (f) i (g) prvoga podstavka stavka 1. države članice mogu donijeti ili nastaviti primjenjivati nacionalna pravila o:
 - i. stvaranju nusproizvoda životinjskog podrijetla i postupanju s njima iz članka 10. točke (c);
 - ii. pretvorbi nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 10. točke (p); i
 - iii. siliranju materijala koji potječe od akvatičnih životinja;
- (b) točke (a) prvoga podstavka stavka 1. nusproizvodi životinjskog podrijetla iz te točke mogu se odlagati na moru, ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo Zajednice o zaštiti okoliša.

O d j e l j a k 3 .

O d s t u p a n j a

Članak 16.

Odstupanja

Odstupajući od članaka 12., 13. i 14., nusproizvodi životinjskog podrijetla:

- (a) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz točke (a) prvoga podstavka stavka 1. članka 15., s njima se može postupati i može ih se odlagati u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u skladu s tom točkom;
- (b) mogu se upotrebljavati za istraživanje i druge posebne namjene u skladu s člankom 17.;
- (c) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 18., mogu se upotrebljavati za posebnu prehranu životinja u skladu s tim člankom;
- (d) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 19., mogu se odlagati u skladu s tim člankom;

▼B

- (e) mogu se odlagati ili upotrijebiti u skladu s alternativnim metodama koje su odobrene u skladu s člankom 20. na temelju parametara koji mogu uključivati sterilizaciju pod tlakom ili druge zahtjeve iz ove Uredbe ili njezinih provedbenih mjera;
- (f) u slučaju materijala kategorije 2. i kategorije 3. te ako to odobri nadležno tijelo, mogu se koristiti za pripremu i nanošenje na tlo biodinamičkih pripravaka iz članka 12. stavka 1. točke (c) Uredbe (E) br. 834/2007;
- (g) u slučaju materijala kategorije 3. i ako to odobri nadležno tijelo, mogu se koristiti za prehranu kućnih ljubimaca;
- (h) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1., koji nastaju kao posljedica kirurških zahvata na živim životinjama ili tijekom rođenja životinja na gospodarstvu te ako to odobri nadležno tijelo, mogu se odložiti na dotičnom gospodarstvu.

*Članak 17.***Istraživanje i druge posebne namjene**

1. Odstupajući od članaka 12., 13. i 14., nadležno tijelo može odobriti uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda za izložbe, umjetničke aktivnosti te u dijagnostičke, obrazovne ili istraživačke svrhe pod uvjetima kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja.

Ti uvjeti uključuju:

- (a) zabranu svake daljnje uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u druge svrhe; i
- (b) obvezu odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda ili, prema potrebi, obvezu njihove otpreme na mjesto podrijetla.

2. U slučaju pojave rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja koji nalažu donošenje mjera za čitavo područje Zajednice, a posebno u slučaju novonastalih rizika, moguće je utvrditi usklađene uvjete za uvoz i uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz stavka 1. Ti uvjeti mogu uključivati zahtjeve u pogledu skladištenja, pakiranja, označivanja, prijevoza i odlaganja.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

*Članak 18.***Posebna prehrana životinja**

1. Odstupajući od članka 13. i 14., nadležno tijelo može u uvjetima kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja odobriti sakupljanje i uporabu materijala kategorije 2., pod uvjetom da potječe od životinja koje nisu ubijene ili koje nisu uginule kao posljedica prisutnosti ili sumnje na prisutnost bolesti koja se može prenijeti na ljude ili životinje, te materijala kategorije 3. za prehranu sljedećih životinja:

- (a) životinja u zoološkim vrtovima;
- (b) cirkuskih životinja;
- (c) gmazova i ptica grabljivica, osim životinja iz zooloških vrtova i cirkusa;
- (d) krznaša;
- (e) divljih životinja;
- (f) pasa iz priznatih uzgajališta ili lovačkih pasa;
- (g) pasa i mačaka u skloništima za napuštene životinje;
- (h) ličinki i crva za ribičke mamce.

2. Odstupajući od članka 12. i u skladu s uvjetima koji se utvrđuju na temelju stavka 3. ovog članka, nadležno tijelo može odobriti:

- (a) prehranu životinja u zoološkim vrtovima materijalom kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. i materijalom koji potječe od životinja iz zooloških vrtova; i
- (b) prehranu ugroženih ili zaštićenih vrsta ptica lešinara i drugih vrsta koje žive u svojem prirodnom staništu materijalom kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. s ciljem promicanja biološke raznolikosti.

3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima u kojima se mogu dopustiti sakupljanje i uporaba iz stavka 1. u vezi s prometom, skladištenjem i uporabom materijala kategorije 2. i materijala kategorije 3. namijenjenim prehrani životinja, također i u slučaju pojave novih rizika; i
- (b) uvjetima u kojima se u određenim slučajevima, odstupajući od obveze iz članka 21. stavka 1., može dopustiti prehrana životinja materijalom kategorije 1. iz stavka 2. ovog članka, uključujući:
 - i. ugrožene ili zaštićene vrste ptica lešinara i druge vrste u određenim državama članicama koje se mogu hraniti takvim materijalom;
 - ii. mjere za sprečavanje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja.

▼B

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

*Članak 19.***Sakupljanje, prijevoz i odlaganje**

1. Odstupajući od članaka 12., 13., 14. i 21., nadležno tijelo može odobriti odlaganje:

- (a) zakopavanjem uginulih kućnih ljubimaca i kopitara;
- (b) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, ili na druge načine pod službenim nadzorom kojima se sprečava prijenos rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočke v. i točke (b) podtočke ii. te materijala kategorije 2. i kategorije 3. u udaljenim područjima;
- (c) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, ili na druge načine pod službenim nadzorom kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. te materijala kategorije 2. i kategorije 3. u područjima gdje je pristup gotovo nemoguć ili gdje bi pristup bio moguć u okolnostima povezanim sa zemljopisnim ili klimatskim razlozima ili s prirodnom nepogodom, koje bi predstavljale rizik za zdravlje i sigurnost osoblja zaduženog za sakupljanje, ili gdje bi radi pristupa tim područjima bili potrebni nerazmjerni načini sakupljanja;
- (d) na načine različite od spaljivanja ili zakapanja na licu mjesta, pod službenim nadzorom, ako je riječ o materijalu kategorije 2. i kategorije 3. koji ne predstavlja rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja i ako količine tog materijala ne premašuju određene tjeđne količine, s tim da se te količine utvrđuju u odnosu na prirodu obavljanih djelatnosti i životinjske vrste od koje potječu dotični nusproizvodi životinjskog podrijetla;
- (e) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, u uvjetima kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu materijal kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočke i. u slučaju pojave bolesti koju je potrebno obavezno prijaviti, ako bi prijevoz do najbližeg objekta odobrenog za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla mogao povećati opasnost od širenja opasnosti za zdravlje ili ako bi se time u slučaju vrlo raširene pojave epizootske bolesti premašili kapaciteti tih objekata; i
- (f) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, u uvjetima kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, pčela i nusproizvoda pčelarstva.

2. Životinjska populacija određene vrste u udaljenim područjima iz stavka 1. točke (b) ne smije prijeći najveći postotak životinjske populacije te vrste u odnosnoj državi članici.

▼B

3. Države članice moraju Komisiji staviti na raspolaganje podatke o:
 - (a) područjima koja smatraju udaljenim područjima za potrebe primjene stavka 1. točke (b) i razloge takve kategorizacije, te ažurirane podatke o svakoj promjeni dotične kategorizacije; i
 - (b) način korištenja odobrenja iz točaka (c) i (d) stavka 1. za materijal kategorije 1. i kategorije 2.
4. Mjere za provedbu ovog članka utvrđuju se u vezi sa sljedećim:
 - (a) uvjetima čiji je cilj osigurati kontrolu rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja u slučaju spaljivanja i zakapanja na licu mjesta;
 - (b) najvećim postotkom životinjske populacije iz stavka 2.;
 - (c) količinama nusproizvoda životinjskog podrijetla s obzirom na prirodu djelatnosti i životinjsku vrstu podrijetla, kako je navedeno u stavku 1. točki (d); i
 - (d) popisom bolesti iz stavka 1. točke (e).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

O d j e l j a k 4 .

A l t e r n a t i v n e m e t o d e

Članak 20.

Odobranje alternativnih metoda

1. Postupak odobravanja alternativne metode uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda može pokrenuti Komisija ili, nakon podnošenja zahtjeva, država članica ili zainteresirana stranka koja može predstavljati nekoliko zainteresiranih stranki.
2. Zainteresirane stranke dostavljaju zahtjeve nadležnom tijelu države članice u kojoj namjeravaju primjenjivati alternativnu metodu.

U roku od dva mjeseca od primitka potpunoga zahtjeva, nadležno tijelo mora ocijeniti sukladnost zahtjeva sa standardnim obrascem za zahtjeve iz stavka 10.
3. Nadležno tijelo dostavlja zahtjeve država članica i zainteresiranih stranki zajedno s izvješćem o svojoj ocjeni Europskoj agenciji za sigurnost hrane (EFSA) te o tome obavještava Komisiju.
4. Kada Komisija pokrene postupak odobravanja zahtjeva, mora poslati EFSA-i izvješće o svojoj ocjeni.

▼B

5. U roku od šest mjeseci od primitka potpunoga zahtjeva EFSA mora ocijeniti osigurava li se predloženom metodom:

- (a) kontrolu rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja kojime se sprečava njihovo širenje prije odlaganja u skladu s ovom Uredbom ili njezinim provedbenim mjerama; ili
- (b) smanjenje rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja na razinu koja je za odnosnu kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla barem istovrijedna razini koja se postiže metodama prerade iz članka 15. stavka 1. podstavka prvog točke (b).

EFSA izdaje mišljenje o podnesenom zahtjevu.

6. U opravdanim slučajevima u kojima je EFSA zatražila dodatne podatke od podnositelja zahtjeva moguće je produžiti rok iz stavka 5.

Nakon savjetovanja s Komisijom ili s podnositeljem zahtjeva, EFSA odlučuje o roku unutar kojega joj je potrebno dostaviti te podatke te obavještava Komisiju i podnositelja zahtjeva, prema potrebi, o potrebnom dodatnom roku.

7. Ako podnositelji zahtjeva žele dostaviti dodatne podatke na vlastitu inicijativu, šalju ih izravno EFSA-i.

U tom se slučaju rok iz stavka 5. ne produžuje za dodatni rok.

8. EFSA dostavlja svoje mišljenje Komisiji, podnositelju zahtjeva i nadležnom tijelu dotične države članice.

9. U roku od tri mjeseca od primitka mišljenja EFSA-e te uzimajući to mišljenje u obzir, Komisija obavještava podnositelja zahtjeva o predloženoj mjeri koja će se donijeti u skladu sa stavkom 11.

10. Standardni obrazac zahtjeva za alternativne metode donosi se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 52. stavka 2.

11. Po primitku mišljenja EFSA-e, donosi se sljedeće:

- (a) mjera kojom se odobrava alternativna metoda uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda; ili
- (b) mjera kojom se odbija dodjela odobrenja za tu alternativnu mjeru.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

GLAVA II.
OBVEZE SUBJEKATA

POGLAVLJE I.

Opće obveze

Odjeljak 1.

Sakupljanje, prijevoz i sljedivost

Članak 21.

Sakupljanje i označivanje s obzirom na kategoriju te prijevoz

1. Subjekti moraju sakupiti, označiti i prevoziti nusproizvode životinjskog podrijetla bez nepotrebnog odlaganja u uvjetima u kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja.

2. Subjekti moraju osigurati da nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi tijekom prijevoza prati komercijalna isprava ili, ako to nalaže ova Uredba ili mjera donesena u skladu sa stavkom 6., zdravstveni certifikat.

Odstupajući od prvoga podstavka, nadležno tijelo može odobriti prijevoz stajškoga gnoja između dviju točaka koje se nalaze na istom gospodarstvu ili između gospodarstava i korisnika stajškoga gnoja u istoj državi članici bez komercijalne isprave ili zdravstvenog certifikata.

3. Komercijalne isprave i zdravstveni certifikati koji prate nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode tijekom prijevoza moraju sadržavati barem podatke o podrijetlu, odredištu i količini tih proizvoda te opis nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda i njihovih oznaka, ako se ovom Uredbom zahtijevaju takve oznake.

Međutim, za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji se prevoze unutar državnog područja države članice, nadležno tijelo dotične države članice može dopustiti prijenos podataka iz prvog podstavka na neki drugi način.

4. Subjekti moraju sakupiti, prevoziti i odlagati ugostiteljski otpad kategorije 3. u skladu s nacionalnim mjerama predviđenima u članku 13. Direktive 2008/98/EZ.

5. U skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3. donose se:

- (a) obrasci komercijalnih isprava koje moraju pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla tijekom prijevoza; i
- (b) obrasci zdravstvenih certifikata i uvjeti kojima se uređuje način na koji oni moraju pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode tijekom prijevoza.

▼B

6. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) slučajevima u kojima je potreban zdravstveni certifikat, s obzirom na stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja povezan s određenim dobivenim proizvodima;
- (b) slučajevima u kojima se, odstupajući od prvoga podstavka stavka 2. i s obzirom na niski stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja povezan s određenim nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, prijevoz dobivenih proizvoda može obavljati bez isprava ili certifikata iz toga stavka;
- (c) zahtjevima za identifikaciju, uključujući označivanje, i odvajanje različitih kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla tijekom prijevoza; i
- (d) uvjetima za sprečavanje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja koji nastaju sakupljanjem i prijevozom nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući uvjete za siguran prijevoz tih proizvoda u pogledu spremnika, vozila i ambalaže.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 22.

Sljedivost

1. Subjekti koji otpremaju, prevoze ili primaju nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode moraju voditi evidenciju o pošiljkama i s njima povezanim komercijalnim ispravama ili zdravstvenim certifikatima.

Međutim, prvi se podstavak ne primjenjuje ako je odobren prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda bez komercijalnih isprava ili zdravstvenog certifikata u skladu s drugim podstavkom članka 21. stavka 2. ili u skladu s provedbenim mjerama koje se donose na temelju članka 21. stavka 6. točke (b).

2. Subjekti iz stavka 1. moraju uvesti sustave i postupke za identifikaciju:

- (a) drugih subjekata kojima su dostavljeni njihovi nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi; i
- (b) subjekata od kojih su oni nabavili te proizvode.

Te je podatke potrebno staviti na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., a posebno u pogledu:

- (a) podataka koje je potrebno staviti na raspolaganje nadležnim tijelima;

▼B

- (b) razdoblja u kojem je potrebno čuvati te podatke.

Odjeljak 2.**Registracija i odobrenje***Članak 23.***Registracija subjekata, objekata ili pogona**

1. Za potrebe registracije subjekti moraju:
 - (a) prije početka poslovanja obavijestiti nadležno tijelo o svim objektima ili pogonima pod njihovom kontrolom koji su djelatni u bilo kojoj fazi stvaranja, prijevoza, postupanja, prerade, skladištenja, stavljanja na tržište, distribucije, uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;
 - (b) dostaviti nadležnom tijelu podatke o:
 - i. kategoriji nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pod njihovom kontrolom;
 - ii. prirodi djelatnosti koje se obavljaju uz uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda kao sirovina.
2. Subjekti moraju dostaviti nadležnom tijelu ažurirane podatke o svim objektima ili pogonima pod njihovom kontrolom, kako je utvrđeno u stavku 1. točki (a), uključujući sve značajnije promjene djelatnosti, kao što je zatvaranje postojećeg objekta ili pogona.
3. Detaljna pravila u vezi s registracijom iz stavka 1. mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.
4. Odstupajući od stavka 1., obavješćivanje radi registracije nije potrebno za djelatnosti za koje su objekti koji stvaraju nusproizvode životinjskog podrijetla već osigurali odobrenje ili registraciju u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 ili Uredbom (EZ) br. 853/2004, te za djelatnosti za koje su objekti ili pogoni već osigurali odobrenje u skladu s člankom 24. ove Uredbe.

Isto se odstupanje primjenjuje i na djelatnosti u okviru kojih se nusproizvodi životinjskog podrijetla stvaraju samo na licu mjera, a koje se obavljaju na gospodarstvima ili drugim mjestima na kojima se životinje drže ili uzgajaju.

*Članak 24.***Odobrenje objekata ili pogona**

1. Subjekti moraju osigurati da objekti ili pogoni pod njihovom kontrolom dobiju odobrenje nadležnog tijela ako se u takvim objektima ili pogonima obavljaju jedna ili više sljedećih djelatnosti:
 - (a) prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla sterilizacijom pod tlakom, metodama prerade iz članka 15. stavka 1. podstavka prvog točke (b) ili alternativnim metodama odobrenima u skladu s člankom 20.;

▼B

- (b) odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda kao otpad spaljivanjem, uz iznimku objekata ili pogona koji imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti u skladu s Direktivom 2000/76/EZ;
 - (c) odlaganje ili prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda ako je riječ o otpadu, i to suspaljivanjem, uz iznimku objekata ili pogona koji imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti u skladu s Direktivom 2000/76/EZ;
 - (d) uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda kao gorivo za izgaranje;
 - (e) proizvodnja hrane za kućne ljubimce;
 - (f) proizvodnja organskih gnojiva i poboljšivača tla;
 - (g) pretvorba nusproizvoda životinjskog podrijetla i/ili od njih dobivenih proizvoda u bioplin ili kompost;
 - (h) postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla nakon sakupljanja, i to poslovi kao što su razvrstavanje, rezanje, rashlađivanje, smržavanje, soljenje, odlaganje kože ili specifičnog rizičnog materijala;
 - (i) skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla;
 - (j) skladištenje dobivenih proizvoda koji su namijenjeni:
 - i. odlaganju na odlagalište ili spaljivanje, ili koje su namijenjene preradi ili odlaganju suspaljivanjem;
 - ii. uporabi kao gorivo za izgaranje;
 - iii. uporabi kao hrana za životinje, uz iznimku objekata ili pogona koji su odobreni ili registrirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005;
 - iv. uporabi kao organska gnojiva i poboljšivači tla, uz iznimku skladištenja na mjestu izravne uporabe.
2. U odobrenju iz stavka 1. potrebno je navesti je li objekt ili pogon odobren za obavljanje djelatnosti s nusproizvodima životinjskog podrijetla i/ili od njih dobivenim proizvodima:
- (a) određene kategorije iz članaka 8., 9. ili 10.; ili
 - (b) više od jedne kategorije iz članaka 8., 9. ili 10., pri čemu je potrebno navesti obavljaju li se te djelatnosti:
 - i. stalno u uvjetima strogog odvajanja kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
 - ii. privremeno u uvjetima kojima se sprečava kontaminacija, i to zbog pomanjkanja kapaciteta za takve proizvode uslijed:
 - raširene pojave epizootske bolesti, ili
 - drugih izvanrednih i nepredviđenih okolnosti.

▼B*Članak 25.***Opći higijenski zahtjevi**

1. Subjekti za objekte ili pogone pod svojom kontrolom koji obavljaju aktivnosti iz članka 24. stavka 1. točaka (a) i (h) moraju osigurati:

- (a) da su izgrađeni na način kojime se omogućava njihovo učinkovito čišćenje i dezinfekcija te da, kada je to potrebno, izrada podova omogućava otjecanje tekućina;
- (b) da imaju uređen pristup odgovarajućim prostorijama za osobnu higijenu, kao što su nužnici, garderobe i umivaonici za osoblje;
- (c) da imaju odgovarajuća sredstva zaštite od štetočina, kao što su kukci, glodavci i ptice;
- (d) da se uređaji i oprema čuvaju u dobrom stanju te da se oprema za mjerenje redovito umjerava; i
- (e) da postoje primjereni načini čišćenja i dezinfekcije spremnika i vozila na licu mjesta kako bi se izbjegli rizici od kontaminacije.

2. Sve osobe koje rade u objektu ili pogonu iz stavka 1. dužne su nositi primjerenu, čistu i, prema potrebi, zaštitnu odjeću.

Prema potrebi u određenom objektu ili pogonu:

- (a) osobe koje rade u nečistom sektoru ne smiju ulaziti u čisti sektor a da prethodno ne promijene radnu odjeću i obuću ili ih ne dezinficiraju;
- (b) oprema i strojevi ne smiju se premještati iz nečistoga u čisti sektor a da se prethodno ne očiste i dezinficiraju; i
- (c) subjekt je dužan uvesti postupak u vezi s kretanjem osoba kako bi mogao nadzirati njihovo kretanje te opisati propisnu uporabu opreme za čišćenje obuće i kotača vozila.

3. U objektima ili pogonima koji obavljaju djelatnosti iz članka 24. stavka 1. točke (a):

- (a) s nusproizvodima životinjskog podrijetla postupa se na način kako bi se izbjegli rizici od onečišćenja;
- (b) nusproizvode životinjskog podrijetla potrebno je čim prije preraditi. Nakon prerade, s dobivenim se proizvodima postupa i skladišti ih se na način kako bi se izbjegli rizici od onečišćenja;
- (c) kada je to potrebno, tijekom prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda svaki je dio nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda potrebno obraditi na određenoj temperaturi u određenom vremenu te je potrebno izbjeći rizike od ponovnog onečišćenja;

▼B

- (d) subjekti moraju redovito provjeravati primjenjive parametre, posebno temperaturu, tlak, vrijeme, veličinu čestica, i to prema potrebi automatskim uređajima;
- (e) potrebno je utvrditi i dokumentirati postupke čišćenja za sve dijelove objekta ili pogona.

*Članak 26.***Postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla od strane subjekta u poslovanju s hranom**

1. Obrada, prerada ili skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla u objektima ili pogonima koji su odobreni ili registrirani u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ili u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 852/2004 obavljaju se u uvjetima kojima se sprečava unakrsno onečišćenje, a prema potrebi u za to namijenjenom dijelu objekta ili pogona.

2. Skladištenje, obrada ili prerada sirovina za proizvodnju želatine i kolagena koji nisu namijenjeni prehrani ljudi mogu se obavljati u objektima koji su posebno odobreni u skladu s odjeljkom XIV. poglavljem I. točkom 5. i odjeljkom XV. poglavljem I. točkom 5. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, pod uvjetom da je spriječen rizik od prijenosa bolesti odvajanjem tih sirovina od sirovina za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje detaljnije zahtjeve utvrđene u veterinarskom zakonodavstvu Zajednice.

*Članak 27.***Provedbene mjere**

Mjere za provedbu ovog odjeljka i odjeljka 1. ovog poglavlja utvrđuju se u vezi sa sljedećim:

- (a) zahtjevima povezanim s infrastrukturom i opremom koja se primjenjuje u sklopu objekata ili pogona;
- (b) higijenskim zahtjevima koji se primjenjuju na sve vrste postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima, uključujući mjere namijenjene izmjeni higijenskih zahtjeva za objekte i pogone iz članka 25. stavka 1.;
- (c) uvjetima i tehničkim zahtjevima u vezi s postupanjem, obradom, pretvorbom, preradom i skladištenjem nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda te uvjetima za pročišćavanje otpadnih voda;
- (d) dokazima koje je subjekt dužan pružiti radi vrednovanja obrade, pretvorbe i prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, u vezi s njegovom sposobnošću sprečavanja rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja;
- (e) uvjetima za postupanje u istome objektu ili pogonu s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenim proizvodima iz više od jedne kategorije iz članaka 8., 9. i 10.:

- i. ako se te radnje obavljaju odvojeno;

▼B

- ii. ako se te radnje obavljaju privremeno u određenim okolnostima;
- (f) uvjetima za sprečavanje unakrsnog onečišćenja ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla skladište, obrađuju ili prerađuju u za to namijenjenom dijelu objekta ili pogona iz članka 26.;
- (g) standardnim parametrima pretvorbe za pogone za proizvodnju bioplina i kompostane;
- (h) zahtjevima koji se primjenjuju na spaljivanje ili suspaljivanje u objektima s visokim i niskim kapacitetom iz članka 24. stavka 1. točaka (b) i (c); i
- (i) zahtjevima koji se primjenjuju na izgaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz članka 24. stavka 1. točke (d).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 3.

Vlastite provjere te analiza opasnosti i nadzora kritičnih kontrolnih točaka

Članak 28.

Vlastite provjere

Subjekti moraju uvesti, provoditi i održavati vlastite provjere u svojim objektima ili pogonima radi nadzora sukladnosti s ovom Uredbom. Moraju osigurati da ni jedan nusproizvod životinjskog podrijetla ili od njega dobiven proizvod za koji se sumnja ili za koji je otkriveno da nisu u skladu s ovom Uredbom ne napuste objekt ili pogon, osim ako nisu namijenjeni odlaganju.

Članak 29.

Analiza opasnosti i nadzora kritičnih kontrolnih točaka

1. Subjekt koji obavlja jednu od sljedećih djelatnosti moraju uvesti, provoditi i održavati stalni pisani postupak ili postupke temeljene na načelima Analize opasnosti i određivanja kritičnih kontrolnih točaka (HACCP) za:

- (a) preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla;
- (b) pretvorbu nusproizvoda životinjskog podrijetla u bioplin i kompost;
- (c) rukovanje i skladištenje više od jedne kategorije nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u istome objektu ili pogonu;
- (d) proizvodnju hrane za kućne ljubimce.

2. Subjekti iz stavka 1. moraju posebno:

- (a) utvrditi sve opasnosti koje je potrebno spriječiti, ukloniti ili smanjiti na prihvatljivu razinu;

▼B

- (b) utvrditi kritične kontrolne točke na koraku ili koracima na kojima je nužna kontrola za sprečavanje, odlaganje ili smanjenje rizika na prihvatljivu razinu;
 - (c) odrediti kritična ograničenja na kritičnim kontrolnim točkama kojima se prihvatljivo odvaja od neprihvatljivoga, s ciljem sprečavanja, odlaganja ili smanjenja utvrđenih rizika;
 - (d) odrediti i provoditi učinkovite postupke praćenja na kritičnim kontrolnim točkama;
 - (e) odrediti popravne radnje ako praćenje upućuje na to da određena kritična kontrolna točka nije pod kontrolom;
 - (f) odrediti postupke kako bi se provjerilo da su mjere iz točaka od (a) do (e) potpune i da učinkovito djeluju. Postupci provjere moraju se redovito provoditi;
 - (g) odrediti dokumente i evidenciju razmjerne prirodi i opsegu poslovanja kako bi se dokazala učinkovita primjena mjera iz točaka (a) do (f).
3. Pri svakoj promjeni proizvoda, postupka ili bilo koje faze proizvodnje, prerade, skladištenja ili distribucije, subjekti moraju pregledati svoje postupke i izvršiti potrebne promjene.
4. Mjere za lakšu provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

*Članak 30.***Nacionalne smjernice za dobru praksu**

1. Nadležna tijela prema potrebi potiču izradu, distribuciju i dobrovoljnu uporabu nacionalnih smjernica za dobru praksu, a posebno u vezi s primjenom načela HACCP-a iz članka 29. Subjekti mogu dobrovoljno koristiti te smjernice.
2. Nadležno tijelo ocjenjuje nacionalne smjernice kako bi osiguralo:
 - (a) da su one izrađene u suradnji s predstavnicima stranaka na čije interese mogu značajno utjecati, te da su ih širili sektori subjekata; i
 - (b) da je njihov sadržaj izvediv za sektore na koje se odnose.

*POGLAVLJE II.****Stavljanje na tržište***

Odjeljak 1.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi namijenjeni prehrani životinja iz uzgoja osim krznaša*Članak 31.***Stavljanje na tržište**

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi namijenjeni prehrani životinja iz uzgoja, osim krznaša, mogu se staviti na tržište samo:

▼B

- (a) ako je riječ o materijalu kategorije 3. ili ako su dobiveni od materijala kategorije 3., osim materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
- (b) ako su sakupljeni ili prerađeni, ovisno o slučaju, u skladu s uvjetima za sterilizaciju pod tlakom ili drugim uvjetima kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, u skladu s mjerama donesenima na temelju članka 15. te svim mjerama donesenima na temelju stavka 2. ovog članka; i
- (c) ako potječu iz odobrenih ili registriranih objekata ili pogona, ovisno o slučaju, za odnosne nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi.

2. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi s uvjetima javnog zdravlja i zdravlja životinja koji se primjenjuju na sakupljanje, preradu i obradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz stavka 1.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 2.

Organska gnojiva i poboljšivači tla

Članak 32.

Stavljanje na tržište i uporaba

1. Organska gnojiva i poboljšivači tla mogu se staviti na tržište i koristiti:

- (a) ako su dobiveni od materijala kategorije 2. ili kategorije 3.;
- (b) ako su proizvedeni u skladu s uvjetima za sterilizaciju pod tlakom ili drugim uvjetima kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, u skladu sa zahtjevima utvrđenima na temelju članka 15. te svim mjerama utvrđenima u skladu sa stavkom 3. ovog članka;
- (c) ako potječu iz odobrenih ili registriranih objekata ili pogona, ovisno o slučaju; i
- (d) u slučaju mesno-koštanog brašna dobivenog od materijala kategorije 2. i prerađenih životinjskih bjelančevina namijenjenih za uporabu kao organska gnojiva ili poboljšivači tla ili za uporabu u njima, ako su pomiješani s određenom tvari kako bi se isključila naknadna uporaba smjese u prehrani životinja te označeni ako je to predviđeno mjerama donesenima u skladu sa stavkom 3.

Nadalje, probavni ostaci od pretvorbe u bioplin ili kompost mogu se staviti na tržište i upotrebljavati kao organska gnojiva ili poboljšivači tla.

Države članice mogu donijeti nacionalna pravila ili nastaviti s primjenom onih kojima se propisuju dodatni uvjeti ili ograničava uporaba organskih gnojiva i poboljšivača tla, pod uvjetom da su ta pravila opravdana razlozima zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja.

▼B

2. Odstupajući od stavka 1. točke (d), miješanje nije potrebno za materijale čija je uporaba u prehrani životinja isključena zbog njihova sastava ili ambalaže.

3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se utvrditi u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima javnog zdravlja i zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju i uporabu organskih gnojiva i poboljšivača tla;
- (b) sastavnim dijelovima ili tvarima za označavanje organskih gnojiva ili poboljšivača tla;
- (c) sastavnim dijelovima za miješanje s organskim gnojivima ili poboljšivačima tla;
- (d) dodatnim uvjetima, kao što su metode označavanja i najmanji omjeri koje je potrebno poštovati prilikom pripreme smjese, kako bi se isključila uporaba tih gnojiva ili poboljšivača tla u prehrani životinja; i
- (e) slučajevima u kojima se zbog sastava ili ambalaže na materijale ne primjenjuju zahtjevi u vezi s miješanjem.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 3.

Dobiveni proizvodi na koje se primjenjuje drugo zakonodavstvo Zajednice

Članak 33.

Stavljanje na tržište

Subjekti mogu stavljati na tržište sljedeće dobivene proizvode:

- (a) kozmetičke proizvode iz članka 1. stavka 1. Direktive 76/768/EEZ;
- (b) aktivne medicinske proizvode za usađivanje iz članka 1. stavka 2. točke (c) Direktive 90/385/EEZ;
- (c) medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. točke (a) Direktive 93/42/EEZ;
- (d) *in vitro* dijagnostička medicinska pomagala iz članka 1. stavka 2. točke (b) Direktive 98/79/EZ;
- (e) veterinarsko-medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/82/EZ;
- (f) medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/83/EZ.

▼B*Članak 34.***Proizvodnja**

1. Uvoz, sakupljanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda koji su predodređeni za objekte ili pogone za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članka 33. i proizvodnja navedenih dobivenih proizvoda obavljaju se u skladu sa zakonodavstvom Zajednice iz tog članka.

Neiskorišteni materijal iz tih objekata ili pogona odlaže se u skladu s tim zakonodavstvom.

2. Međutim, ova se Uredba primjenjuje ako zakonodavstvom Zajednice iz članka 33. nisu predviđeni uvjeti kojima se pod kontrolu stavljaju mogući rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja u skladu s ciljevima ove Uredbe.

O d j e l j a k 4 .

Ostali dobiveni proizvodi*Članak 35.***Stavljanje na tržište hrane za kućne ljubimce**

Subjekti mogu stavljati na tržište hranu za kućne ljubimce:

- (a) ako su proizvedeni dobiveni od:
- i. materijala kategorije 3., osim materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
 - ii. materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (c), u uvjetima utvrđenima u skladu s člankom 40. stavkom prvim točkom (a), ako je riječ o hrani za kućne ljubimce iz uvoza ili hrani za kućne ljubimce proizvedene od materijala iz uvoza; ili
 - iii. materijala iz članka 10. točke (a) i točke (b) podtočaka i. i ii., ako je riječ o sirovoj hrani za kućne ljubimce; i
- (b) ako osiguravaju nadzor nad rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja putem sigurne prerade u skladu s člankom 38., ako odabirom sigurnog izvora u skladu s člankom 37. nije moguće osigurati dostatan nadzor.

*Članak 36.***Stavljanje na tržište ostalih dobivenih proizvoda**

Subjekti mogu stavljati na tržište dobivene proizvode različite od proizvoda iz članaka 31., 32., 33. i 35.:

- (a) ako ti proizvodi:
- i. nisu namijenjeni uporabi u prehrani životinja iz uzgoja ili primjeni na tlo na kojem se hrane te životinje; ili
 - ii. namijenjeni su prehrani krznaša; i

▼B

- (b) osiguravaju kontrolu rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja:
- i. odabirom sigurnih izvora u skladu s člankom 37.;
 - ii. sigurnom preradom u skladu s člankom 38., ako odabirom sigurnoga izvora nije moguće osigurati dostatnu kontrolu; ili
 - iii. provjeravanjem da se proizvodi upotrebljavaju samo u sigurne krajnje svrhe u skladu s člankom 39. ako sigurnom obradom nije moguće osigurati dostatnu kontrolu.

*Članak 37.***Odabir sigurnog izvora**

1. Odabir sigurnog izvora uključuje uporabu materijala:
 - (a) koji ne predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja;
 - (b) koji je sakupljen i prevezen s mjesta sakupljanja u proizvodni objekt ili pogon u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
 - (c) koji je uvezen u Zajednicu i prevezen s mjesta prvoga ulaska u proizvodni objekt ili pogon u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja.

2. S ciljem odabira sigurnoga izvora, subjekti moraju dostaviti dokumentaciju u vezi sa zahtjevima iz stavka 1., uključujući, prema potrebi, dokaz o sigurnosti biosigurnosnih mjera koje su poduzete kako bi se spriječili rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani sa sirovinama.

Tu je dokumentaciju potrebno staviti na raspolaganje nadležnom tijelu na zahtjev.

U slučaju iz stavka 1. točke (c), pošiljke mora pratiti zdravstveni certifikat u skladu s obrascem koji se utvrđuje u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

*Članak 38.***Sigurna obrada**

Sigurna obrada uključuje primjenu proizvodnoga postupka na upotrijebljenim materijalima kojime se rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani s upotrijebljenim materijalom ili drugim tvarima koje nastaju proizvodnim postupkom smanjuju na prihvatljivu razinu.

Potrebno je osigurati da dobiveni proizvod ne predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja, a posebno ispitivanjem gotovog proizvoda.

▼B*Članak 39.***Sigurne krajnje uporabe**

Sigurne krajnje uporabe uključuju uporabu dobivenih proizvoda:

- (a) u uvjetima koji ne predstavljaju neprihvatljive rizike za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
- (b) koje mogu predstavljati rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja, za posebne namjene ako je takva uporaba opravdana ciljevima utvrđenima zakonodavstvom Zajednice, a posebno u pogledu zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja.

*Članak 40.***Provedbene mjere**

Mjere za provedbu ovog Odjeljka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima za stavljanje na tržište hrane za kućne ljubimce iz uvoza ili hrane za kućne ljubimce proizvedene od materijala iz uvoza, od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (c);
- (b) uvjetima odabira sigurnog izvora i prijevoza materijala koji se mora upotrebljavati u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja;
- (c) dokumentacijom iz prvog podstavka članka 37. stavka 2.;
- (d) parametrima proizvodnog postupka iz prvog stavka članka 38., a posebno u pogledu fizičke ili kemijske obrade upotrijebljenoga materijala;
- (e) zahtjevima za ispitivanje koji se primjenjuju na gotovo proizvod; i
- (f) uvjetima za sigurnu uporabu dobivenih proizvoda koji predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

*POGLAVLJE III.****Uvoz, provoz i izvoz****Članak 41.***Uvoz i provoz**

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla uvoze se u Zajednicu ili provoze kroz Zajednicu u skladu sa:

- (a) odgovarajućim zahtjevima iz ove Uredbe i njezinim provedbenim mjerama koje se primjenjuju na određeni nusproizvod životinjskog podrijetla ili od njega dobivene proizvode, a koji su strogi barem kao oni koji se primjenjuju na proizvodnju i stavljanje na tržište takvih nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u Zajednici;

▼B

- (b) uvjetima za koje je utvrđeno da su barem jednakovrijedni zahtjevima koji se primjenjuju na proizvodnju i stavljanje na tržište takvih nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u skladu sa zakonodavstvom Zajednice; ili
- (c) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz članaka 33., 35. i 36., zahtjevima iz tih članaka.

Mjere iz prvog podstavka točke (b), kojima se izmjenjuju elementi ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Odstupajući od stavka 1., uvoz i provoz:

- (a) specificiranog rizičnog materijala obavlja se isključivo u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001;
- (b) nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pomiješanih sa ili kontaminiranih bilo kojim otpadom s popisa opasnog otpada navedenog u Odluci 2000/532/EZ obavlja se isključivo u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1013/2006;
- (c) materijala kategorije 1., materijala kategorije 2. i od njih dobivenih proizvoda koji nisu namijenjeni za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 35. i 36. obavlja se samo ako su donesena pravila o njihovom uvozu u skladu s člankom 42. stavkom 2. točkom (a);
- (d) nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda predodređenih za svrhe iz članka 17. stavka 1. obavlja se u skladu s nacionalnim mjerama kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja do donošenja usklađenih uvjeta iz članka 17. stavka 2.

3. Za uvoz i provoz materijala kategorije 3. i od njih dobivenih proizvoda potrebno je utvrditi odgovarajuće zahtjeve kako je navedeno u prvom podstavku stavka 1. točke (a).

Tim je zahtjevima moguće odrediti da pošiljke:

- (a) moraju potjecati iz treće zemlje ili dijela treće zemlje navedenog u skladu sa stavkom 4.;
- (b) moraju potjecati iz objekata ili pogona koje je nadležno tijelo treće zemlje podrijetla odobrilo ili registriralo te uvrstilo na popis s tim ciljem; i
- (c) mora ih na mjestu ulaska u Zajednicu na kojem se obavljaju veterinarski pregledi pratiti dokumentacija kao što su komercijalna isprava ili zdravstveni certifikat te, prema potrebi, izjava u skladu s obrascem utvrđenim u skladu s člankom 42. stavkom 2. podstavkom prvim točkom (d).

▼B

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Do donošenja zahtjeva iz točaka (a) i (c) drugog podstavka, države članice utvrđuju te zahtjeve u okviru nacionalnih mjera.

4. Popis trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dopušten uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u Zajednicu ili njihov provoz kroz Zajednicu izrađuje se u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., uzimajući posebno u obzir:

- (a) zakonodavstvo treće zemlje;
- (b) ustrojstvo nadležnog tijela i njegovih inspekcijskih službi u trećoj zemlji, ovlasti tih službi, nadzor nad njima i njihove ovlasti za učinkovito praćenje primjene njihova zakonodavstva;
- (c) stvarne zdravstvene uvjete koji se primjenjuju na proizvodnju, postupanje, skladištenje i otpremanje proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih Zajednici;
- (d) jamstva koja može dati treća zemlja u pogledu ispunjenja odgovarajućih zdravstvenih uvjeta;
- (e) iskustvo u stavljanju na tržište proizvoda iz treće zemlje i rezultate pregleda obavljenih prilikom uvoza;
- (f) rezultate inspekcija Zajednice u trećoj zemlji;
- (g) zdravstveni status životinja iz uzgoja, drugih domaćih životinja i divljih životinja u trećoj zemlji, vodeći posebno računa o egzotičnim bolestima životinja i svim aspektima općeg zdravstvenoga stanja u državi koji bi mogli predstavljati rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja u Zajednici;
- (h) redovitost i brzinu kojima treća zemlja pruža podatke o pojavi zaraznih bolesti životinja na vlastitome području, a posebno bolesti s popisa iz Priručnika za zdravlje kopnenih životinja (engl. Terrestrial Animal Health Code) i Priručnika za zdravlje akvatičnih životinja (engl. Aquatic Animal Health Code) Svjetske organizacije za zdravlje životinja;
- (i) propise o sprečavanju i kontroli zaraznih bolesti životinja na snazi u trećoj zemlji i njihovu provedbu, uključujući pravila o uvozu iz drugih trećih zemalja.

Popise objekata ili pogona iz točke (b) drugog podstavka stavka 3. potrebno je ažurirati i dostaviti Komisiji i državama članicama te učiniti dostupnima javnosti.

Članak 42.

Provedbene mjere

1. Mjere za provedbu članka 41. kojima se iz uvoza ili provoza mogu isključiti nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi proizvedeni u određenim objektima ili pogonima radi zaštite javnog zdravlja ili zdravlja životinja donose se u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

2. Ostale mjere za provedbu članka 41. donose se u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima za uvoz i provoz materijala kategorije 1 i kategorije 2. te od njih dobivenih proizvoda;
- (b) ograničenjima u vezi s javnim zdravljem ili zdravljem životinja koja se primjenjuju na materijal kategorije 3. iz uvoza ili od njega dobivene proizvode koja je moguće utvrditi u skladu s popisima Zajednice trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja koji se izrađuju u skladu s člankom 41. stavkom 4. ili u druge svrhe vezano uz javno zdravlje ili zdravlje životinja;
- (c) uvjetima za proizvodnju nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u objektima ili pogonima u trećim zemljama; ti uvjeti mogu uključivati načine na koji nadležno tijelo obavlja kontrolu nad tim objektima ili pogonima i njima se mogu izuzeti određene vrste objekata ili pogona koji postupaju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenim proizvodima iz odobrenja ili registracije iz točke (b) drugog podstavka članka 41. stavka 3.; i
- (d) obrascima zdravstvenih certifikata, komercijalnih isprava i izjava koje moraju pratiti pošiljke, pri čemu je potrebno utvrditi uvjete u kojima je moguće izjaviti da su nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi sakupljeni ili proizvedeni u skladu sa zahtjevima ove Uredbe.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 43.

Izvoz

1. Zabranjuje se izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda namijenjenih spaljivanju ili odlaganju na odlagališta.

2. Zabranjuje se izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda u treće zemlje koje nisu članice OECD-a za uporabu u pogonima za proizvodnju bioplina ili kompostanama.

3. Materijal kategorije 1., materijal kategorije 2. i od njih dobiveni proizvodi izvoze se samo u svrhe koje nisu navedene u stavcima 1. i 2. ako su utvrđena pravila za njihov izvoz.

▼B

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

4. Članak 12. Uredbe (EZ) br. 178/2002 o hrani i hrani za životinje koja se izvozi iz Zajednice primjenjuje se *mutatis mutandis* na izvoz materijala kategorije 3. ili od njega dobivenih proizvoda u skladu s ovom Uredbom.

5. Odstupajući od stavaka 3. i 4., izvoz:

- (a) specificiranog rizičnog materijala obavlja se isključivo u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001;
- (b) nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pomiješanih sa ili onečišćenih bilo kojim otpadom s popisa opasnoga otpada iz Odluke 2000/532/EZ obavlja se isključivo u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1013/2006.

GLAVA III.

SLUŽBENE KONTROLE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Službena kontrola

Članak 44.

Postupak odobravanja

1. Nadležno tijelo odobrava objekte ili pogone samo ako se pregledom na licu mjesta prije početka poslovanja dokaže da ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 27.

2. Nadležno tijelo može dodijeliti uvjetno odobrenje ako je iz pregleda obavljenog na licu mjesta vidljivo da objekt ili pogon ispunjava sve zahtjeve u pogledu infrastrukture i opreme za osiguranje primjene radnih postupaka u skladu s ovom Uredbom. Trajno se odobrenje dodjeljuje samo ako je iz naknadnog pregleda obavljenog na licu mjesta u roku od tri mjeseca od dodjele uvjetnog odobrenja vidljivo da objekt ili pogon ispunjava i druge zahtjeve iz stavka 1. Ako je postignut jasan napredak, no objekt ili pogon i dalje ne ispunjava sve zahtjeve, nadležno tijelo može produljiti uvjetno odobrenje. Međutim, uvjetno odobrenje ne smije vrijediti duže od šest mjeseci.

3. Subjekti moraju osigurati da objekt ili pogon prekine poslovanje ako nadležno tijelo povuče odobrenje ili, u slučaju uvjetnoga odobrenja, ako ne produlji to odobrenje ili ne izda trajno odobrenje.

▼M3**▼B**

Članak 46.

Suspenzija, povlačenje i zabrana poslovanja

1. Ako nadležno tijelo u okviru službenoga kontrole i nadzora utvrdi da nisu ispunjeni jedan ili više zahtjeva ove Uredbe, ono poduzima odgovarajuće mjere.

▼B

Ovisno o vrsti i ozbiljnosti nedostatka te o mogućim rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja, nadležno tijelo:

- (a) suspendira odobrenja za objekte ili pogone odobrena u skladu s ovom Uredbom ako:
 - i. uvjeti za odobrenje ili djelovanje objekta ili pogona nisu više ispunjeni;
 - ii. se od subjekta može očekivati da će otkloniti nedostatke u razumnom roku; i
 - iii. mogući rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja ne nalažu poduzimanje mjera u skladu s točkom (b);
- (b) povlači odobrenja za objekte ili pogone odobrena u skladu s ovom Uredbom ako:
 - i. uvjeti za odobrenje ili djelovanje objekta ili pogona nisu više ispunjeni; i
 - ii. od subjekta se ne može očekivati da će otkloniti nedostatke u razumnom roku:
 - zbog razloga povezanih s infrastrukturom objekta ili pogona,
 - zbog razloga povezanih s osobnom sposobnošću subjekta ili osoblja pod njegovim nadzorom, ili
 - zbog postojanja ozbiljnih rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja koji nalažu značajnije prilagodbe poslovanja objekta ili pogona prije nego što subjekt može ponovno podnijeti zahtjev za odobrenje;
- (c) utvrđuje posebne uvjete za objekte ili pogone kako bi otklonili postojeće nedostatke.

2. Ovisno o vrsti i ozbiljnosti nedostatka te o mogućim rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja, nadležno tijelo zabranjuje privremeno ili trajno subjektima iz članka 23. stavaka 1. i 3. i članka 24. stavka 1. obavljanje djelatnosti iz ove Uredbe, ovisno o slučaju, po primitku podataka u kojima se navodi sljedeće:

- (a) da zahtjevi zakonodavstva Zajednice nisu ispunjeni; i
- (b) mogući rizici za javno zdravlje ili zdravlje životinja povezani s tim djelatnostima.

Članak 47.

Popisi

1. Svaka država članica mora izraditi popis objekata, pogona i subjekata na svom državnom području koji su odobreni ili registrirani u skladu s ovom Uredbom.

Svakom odobrenom ili registriranom objektu, pogonu ili subjektu mora dodijeliti službeni broj kojim se identificira objekt, pogon ili subjekt s obzirom na vrstu djelatnosti koje obavlja.

Prema potrebi, države članice navode službeni broj dodijeljen objektu, pogonu ili subjektu u skladu s drugim zakonodavstvom Zajednice.

▼B

Države članice moraju staviti popise odobrenih ili registriranih objekata, pogona i subjekata na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama.

Države članice moraju ažurirati popise odobrenih ili registriranih objekata, pogona i subjekata i staviti ih na raspolaganje drugim državama članicama i javnosti.

2. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., a posebno u pogledu:

- (a) obrasca za popise iz stavka 1.; i
- (b) postupka kojime se osigurava dostupnost popisa iz stavka 1.

*Članak 48.***Kontrola nad otpremanjem u druge države članice**

1. U slučaju kada subjekt namjerava otpremiti materijal kategorije 1., materijal kategorije 2. i mesno-koštano brašno ili životinjsku mast dobivenu od materijala kategorije 1. i kategorije 2. u drugu državu članicu, dužan je o tome obavijestiti nadležno tijelo države članice podrijetla i nadležno tijelo države članice odredišta.

Nadležno tijelo države članice odredišta u određenom roku donosi odluku o zahtjevu subjekta kojom:

- (a) odbija primitak pošiljke;
- (b) bezuvjetno prihvaća pošiljku; ili
- (c) prihvaća pošiljku pod sljedećim uvjetima:
 - i. ako dobiveni proizvodi nisu bili sterilizirani pod tlakom, potrebno ih je podvrgnuti tom postupku; ili
 - ii. nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi moraju ispunjavati sve uvjete za otpremu pošiljke koji su opravdani radi zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja kako bi se osiguralo da se s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima postupa u skladu s ovom Uredbom.

2. Obrasci zahtjeva koje podnose subjekti iz stavka 1. mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

3. Nadležno tijelo države članice podrijetla obavještava nadležno tijelo države članice odredišta putem sustava Traces u skladu s Odlukom 2004/292/EZ o otpremi svake pošiljke koja se šalje u državu članicu odredišta, a koju čine:

- (a) nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi iz stavka 1.;
- (b) prerađene životinjske bjelančevine dobivene od materijala kategorije 3.

Nakon što primi podatak o otpremi, nadležno tijelo države članice odredišta obavještava nadležno tijelo države članice podrijetla o dolasku svake pošiljke putem sustava Traces.

▼B

4. Materijal kategorije 1. i kategorije 2., mesno-koštano brašno i životinjska mast iz stavka 1. prevoze se izravno u objekt ili pogon odredišta koji mora biti registriran ili odobren u skladu s člancima 23., 24. i 44. ili, ako je riječ o stajskome gnoju, na gospodarstvo odredišta.

5. Ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi šalju u druge države članice preko državnog područja treće zemlje, šalju se u pošiljkama zapečaćenima u državi članici podrijetla i mora ih pratiti zdravstveni certifikat.

Zapečaćene pošiljke moraju ponovno ući u Zajednicu isključivo putem graničnih inspeksijske postaja, u skladu s člankom 6. Direktive 89/662/EEZ.

6. Odstupajući od stavaka 1. i 5., nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi iz tih stavaka pomiješane sa ili onečišćene bilo kojim otpadom s popisa opasnog otpada iz Odluke 2000/532/EZ šalju se u druge države članice isključivo ako su ispunjeni zahtjevi Uredbe (EZ) br. 1013/2006.

7. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) određenim rokom u kojemu nadležno tijelo donosi odluku iz stavka 1.;
- (b) dodatnim uvjetima koji se primjenjuju na otpremanje nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda iz stavka 4.;
- (c) obrascima zdravstvenih certifikata koji moraju pratiti pošiljke poslane u skladu s člankom 5.; i
- (d) uvjetima u kojima je dopušteno slati u druge države članice nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode namijenjene za uporabu na izložbama, u umjetničkim aktivnostima te u obrazovne ili istraživačke svrhe, odstupajući od stavaka 1. do 5. ovog članka.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

8. U okviru mjera za provedbu ovog članka mogu se utvrditi uvjeti u skladu s kojima, odstupajući od stavaka 1. do 4., nadležna tijela mogu dopustiti:

- (a) otpremanje stajskoga gnoja koji se prevozi između dviju točaka na istom gospodarstvu ili između gospodarstava koja se nalaze u graničnim područjima država članica sa zajedničkom granicom;
- (b) otpremanje drugih nusproizvoda životinjskog podrijetla između objekata ili pogona koji se nalaze u graničnim područjima država članica sa zajedničkom granicom; i
- (c) prijevoz uginulih kućnih ljubimaca za spaljivanje u objekt ili pogon koji se nalazi u graničnom području druge države članice sa zajedničkom granicom.

▼ B

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koje nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

▼ M3**▼ B***POGLAVLJE II.***Završne odredbe***Članak 51.***Nacionalne odredbe**

Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u područjima pod svojom nadležnosti, a koji je izravno povezan s pravilnom provedbom ove Uredbe.

▼ M4*Članak 51.a***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima ovim člankom.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od 15. srpnja 2019. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽¹⁾.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

⁽¹⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

▼M4

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼B*Članak 52.***Odborska procedura**

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja uspostavljen člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.

4. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

5. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci od 1. do 4. te stavak 5. točka (b) i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Rokovi utvrđeni u članku 5.a stavku 3. točki (c) i stavku 4. točkama (b) i (e) Odluke 1999/468/EZ određuju se na dva mjeseca, jedan mjesec odnosno dva mjeseca.

6. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci 1., 2., 4. i 6 te članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

*Članak 53.***Sankcije**

Države članice moraju donijeti pravila o sankcijama za povrede odredaba ove Uredbe i poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Te kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice moraju obavijestiti Komisiju o tim odredbama do 4. lipnja 2011. te je moraju bez odgode obavijestiti o svim naknadnim izmjenama koje utječu na njih.

*Članak 54.***Odredbe o stavljanju izvan snage**

Uredba (EZ) br. 1774/2002 stavlja se izvan snage s učinkom od 4. ožujka 2011.

▼ B

Upućivanja na Uredbu (EZ) br. 1774/2002 tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom utvrđenom u Prilogu.

*Članak 55.***Prijelazna mjera**

Objekti, pogoni i subjekti odobreni ili registrirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 prije 4. ožujka 2011. smatraju se odobrenima ili registriranima, po potrebi, u skladu s ovom Uredbom.

▼ M2*Članak 56.***Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 4. ožujka 2011.

Međutim, članak 4. primjenjuje se na Mayotte kao najudaljeniju regiju u smislu članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu, „Mayotte”) od 1. siječnja 2021. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi proizvedeni u Mayotteu prije 1. siječnja 2021. moraju se ukloniti u skladu s člankom 19. stavkom 1. točkom (b) ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1774/2002	Ova Uredba
Članak 1.	Članci 1. i 2.
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3. stavak 1.	Članak 4. stavci 1. i 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 41. stavak 3. četvrti podstavak
Članak 3. stavak 3.	Članak 4. stavci 3., 4. i 5.
Članak 4. stavak 1.	Članak 8.
Članak 4. stavak 2.	Članci 12., 15. i 16.
Članak 4. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 4. stavak 4.	Članak 41. stavak 2. točka (c), članak 43. stavak 3. i stavak 5. točka (a)
Članak 5. stavak 1.	Članak 9.
Članak 5. stavak 2.	Članci 13., 15. i 16.
Članak 5. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 5. stavak 4.	Članak 41. stavak 2. točka (c), članak 43. stavak 3.
Članak 6. stavak 1.	Članak 10.
Članak 6. stavak 2.	Članci 14., 15. i 16.
Članak 6. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 7.	Članak 21.
Članak 8.	Članak 48.
Članak 9.	Članak 22.
Članci 10. do 15., 17. i 18.	Članci 23., 24., 27. i 44.
Članak 16.	Članak 6.
Članak 19.	Članak 31.
Članak 20. stavak 1.	Članci 35. i 36.
Članak 20. stavak 2.	Članak 32.
Članak 20. stavak 3.	Članak 36.
Članak 21.	—
Članak 22.	Članak 11.
Članak 23.	Članci 17. i 18.
Članak 24.	Članak 19.
Članak 25.	Članci 28. i 29.
Članak 26.	Članci 45., 46. i 47.
Članak 27.	Članak 49.
Članak 28.	Članak 35. točka (a) podtočka ii. i članak 41. stavak 1.
Članak 29.	Članci 41. i 42.
Članak 30.	Članak 41. stavak 1. točka (b)

▼B

Uredba (EZ) br. 1774/2002	Ova Uredba
Članak 31.	Članak 50. stavak 1.
Članak 32.	—
Članak 33.	Članak 52.
Članak 34.	—
Članak 35.	Članak 15. stavak 2. i članak 51.
Članak 36.	—
Članak 37.	Članak 54.
Članak 38.	Članak 56.